

Estratègies d'animació

a la

lectura

ÍNDEX:

I. EDUCACIÓ INFANTIL:

- 1. Aquí està!**
- 2. Té això és teu!**
- 3. Això, de qui és?**
- 4. Ho poso aquí?**
- 5. I llavors va dir...**

II. EDUCACIÓ PRIMÀRIA

- 1. Estan o no estan?**
- 2. Com són?**
- 3. De qui parlem?**
- 4. Quan i on?**
- 5. On està la meva paraula?**

III. SECUNDÀRIA I BATXILLERAT

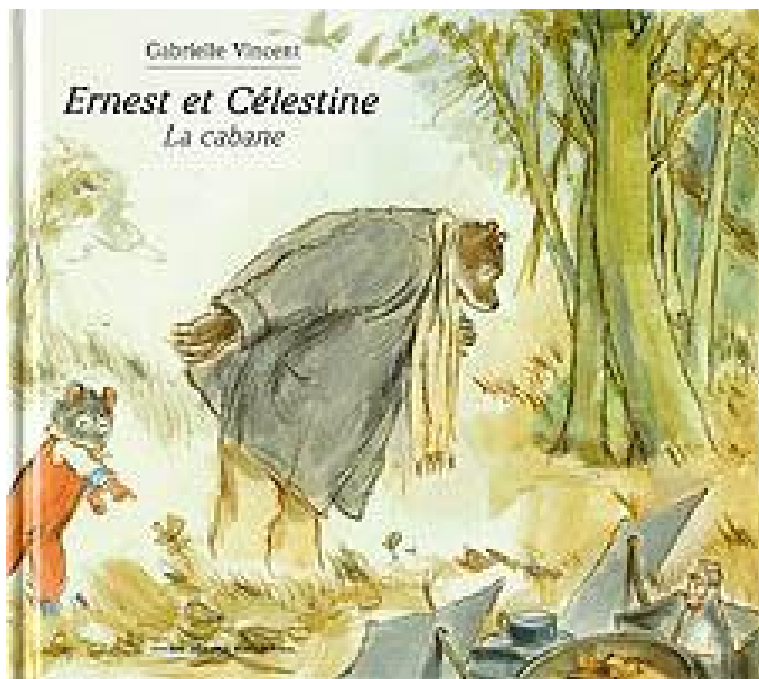
- 1. Aquest és l'argument**
- 2. El poeta està**
- 3. Entre tots, un poema**
- 4. Dic el que penso**
- 5. Jo no ho esborraria**

- ▣ **Fitxa de lectura**

IV. Bibliografia

Sarto, Montserrat: *Animación a la lectura con nuevas estrategias*. Ediciones SM. Madrid, 200

I. EDUCACIÓ INFANTIL

Sarto, Montserrat: *Animación a la lectura con nuevas estrategias*. Ediciones SM. Madrid, 200

1. TÍTOL: AQUÍ ESTÀ!

Aquesta estratègia pretén que els nens que encara no saben llegir, compreguin i segueixin amb atenció la lectura d'un conte, mostrant els personatges que tenen a la seva mà.

PARTICIPANTS:

Va adreçat a nens d'Educació Infantil i 1er Cicle de Primària, amb capacitat d'escoltar un conte llegit en veu alta i per identificar els personatges i objectes que s'anomenen en aquest. El número de participants ha de ser al voltant d'uns vint nens.

OBJECTIUS:

1. Comprendre allò que escolten.
2. Identificar els personatges.
3. Saber expressar allò que compreenen.

MATERIAL:

En primer lloc, un exemplar del llibre que conté el conte amb el que jugaran.

És necessari tenir titelles, per materialitzar plàsticament els personatges i objectes.

REALITZACIÓ:

Els nens i les nenes que participaran en l'animació es col·locaran en semicercle junt amb l'animador, per tal d'escoltar el conte. A continuació es desenvoluparà l'estratègia, següent:

1. L'animador narrarà, en veu alta i lentament, un resum del conte escollit. Per a que els nens puguin entendre'l ho haurà de fer: en veu clara, relaxada. Els nens hauran de fer prediccions de *com* pot continuar la història.
2. Una vegada, acabada la narració, preguntarà als nens si els ha agradat el conte, quin personatge els ha agradat més, quin d'ells els ha semblat més divertit, alegre, etc. Llavors, es pot fer un comentari sobre dels objectes inserits en el

Sarto, Montserrat: *Animación a la lectura con nuevas estrategias*. Ediciones SM. Madrid, 200

relat. Quan s'hagin acabat els comentaris, l'animador els indicarà que a sobre la taula hi ha: els personatges i els objectes del conte. Seguidament els dirà que n'escullin un en criteri de preferència.

3. Després, quan tots els nens tinguin el titella a la mà, l'animador preguntarà un per un què és el que tenen, o el que representa.
4. Quan tots estiguin preparats, l'animador els dirà que els anirà a llegir el conte i que cada vegada que anomeni un personatge o objecte que tenen a la mà, el nen ha de dir: "*Aquí està!!*". Per això és necessari que l'animador llegeixi el conte poc a poc. L'animador, ara interpretarà les veus dels diferents personatges.

TEMPS NECESSARI:

El temps estarà en funció de l'extensió del conte i de l'agilitat comprensiva dels nens. Es pot realitzar en 45 min.

INTERÈS O DIFICULTAT:

Si els titelles estan ben fets, aquestes seran fàcils d'identificar.

2.TÍTOL: TÉ, AIXÒ ÉS TEU!

Amb aquesta estratègia els nens hauran d'expressar allò que han comprès de la lectura que s'ha fet del conte en començar l'animació, ja que han de relacionar-la amb els objectes apropiats als personatges que s'han escollit, objectes que el nen haurà de manejar durant el joc.

PARTICIPANTS:

Nens i nenes d'Educació Infantil i primer cicle de Primària que encara no sàpiguen llegir.

El nombre de nens no haurà de superar els vint-i-cinc per grup.

OBJECTIUS:

1. Educar l'atenció
2. Afavorir la comprensió d'un conte llegit en veu alta.
3. Estimular l'expressió del nen.

MATERIAL:

En principi, un exemplar del conte a llegir i jugar. Es necessitaran tants objectes com nens que participin. Aquest objectes estaran escollits segons els trets dels personatges: una gorra, un cistell de compra, una pilota, un davantal, etc. Tenint molta influència el rol del personatge en la història, en l'associació personatge-objecte.

REALITZACIÓ:

Els nens i les nenes que participaran en l'animació es col·locaran en semicercle junt amb l'animador, per tal d'escoltar el conte. A continuació es desenvoluparà l'estratègia, següent, en sis temps:

1. Primer l'animador llegeix el conte en veu alta i clara, interpretant el que diu el text. L'animador haurà de copsar si els nens el segueixen.
2. Quan acaba comenta amb els nens el conte: si els ha agradat o no, quins són els personatges més interessants,

Sarto, Montserrat: *Animación a la lectura con nuevas estrategias*. Ediciones SM. Madrid, 200

els més detallistes, etc. L'important és que cada personatge sigui valorat per poder després representar-los.

3. Tan aviat com els personatges estiguin ben analitzats, l'animador escollirà cinc o sis nens, segons hagi preparat les peces, per representar els personatges principals. Els nens que representen el conte es posaran situats a la dreta de l'animador i la resta a l'esquerra.
4. Al centre el bagul amb els accessoris i vestits dels diferents personatges.
5. Quan l'animador adverteix al primer nen que aquest ha de treure del bagul la primera peça que trobi. El nen ha d'esbrinar a qui correspon i donar-li al personatge, tot dient: “*Té, això és teu!*”. El nen que ho rep s'ho col·loca sense dir si és ell a qui pertoca o no, ja que el donant pot equivocar-se de personatge.
Tots els nens hauran de fer la mateixa operació fins que s'acabin els objectes.
6. En aquest moment del joc l'animador pregunta als nens actors si les coses adjudicades, són d'ell o no. Si hi ha alguna peça confosa es reubicarà.

TEMPS NECESSARI:

Es pot realitzar en menys d'una hora, en funció de: el nombre d'alumnes que hi participin, de l'extensió del conte i la rapidesa dels nens en el procés de selecció i l'adjudicació del vestuari.

INTERÈS O DIFICULTAT:

L'estratègia despertarà l'interès dels nens si: el conte és bonic, els personatges estan ben definits i els objectes són fàcils d'atribuir. Pot presentar dificultat si els nens no entenen el que llegim.

3.TÍTOL: AIXÒ DE QUI ÉS?

Aquesta estratègia pretén que els nens/es puguin distingir uns personatges dels altres dintre el llibre que han escollit.

Per aconseguir-ho es presenta dibuixats els diversos cartrons, els vestits i els objectes. Els alumnes, han de relacionar amb encert als personatges del llibre amb els objectes.

PARTICIPANTS:

Aquest joc és per a nens molt petits però que ja comprenen el que llegeixen. La finalitat és que descobreixin com és cada personatge: el seu aspecte físic, el seu ambient i els seus trets psicosocials.

S'aconsella que el grup no sigui molt nombrós.

OBJECTIUS:

1. Entendre la lectura
2. Saber distingir uns personatges d'altres.
3. Arribar a comprendre com són els personatges.

MATERIAL I MITJANS NECESSARIS:

En primer lloc, llibres suficients per als nens. Prèviament, és necessita que llegeixin el conte.

També, hem de tenir preparats en antelació, un nombre important de cartrons en les diferents indumentàries i objectes aplicables als diferents personatges del llibre escollit: faldilles, pantalons, gorres, vestits, sabates, pilotes, bicicletes, etc.

REALITZACIÓ

Quan estiguin tots els que van a participar:

1. L'animador per tal de refrescar la memòria dels nens, ha de recordar els passatges del conte remarcant el que fan els personatges.

Sarto, Montserrat: *Animación a la lectura con nuevas estrategias*. Ediciones SM. Madrid, 200

2. Després mostra els cartrons amb les peces de roba dibuixades, sense que diguin res.
3. Els nens hauran de relacionar el personatge amb les peces de roba o objectes. Cada encert serà premiat en un punt.
4. Al final la puntuació ens indicarà el grau d'atenció.

TEMPS NECESSARI:

Estarà en funció en la traça/rapidesa que tinguin en encertar: indumentària-personatge o personatge-objecte.

INTERÈS O DIFICULTAT:

L'interès estarà relacionat en l'adequació del text a la capacitat lectora del nen. En segon lloc, en el fet que els dibuixos siguin expressius, facilitin la relació amb els personatges i siguin clars.

5. TÍTOL: HO POSO AQUÍ!

Estratègia creada per familiaritzar el nen amb els personatges del conte.

PARTICIPANTS:

Va dedicada als nens molt petits que encara no saben llegir o estan començant. Pot ser un grup nombrós si el conte té personatges per a tots.

OBJECTIUS:

1. Educar l'atenció del nen.
2. Ensenyar a distingir els personatges del conte.
3. Habituar al nen a participar en grup.
4. Habituar-lo a calcular l'espai i el bon gust.

MATERIAL O MITJANS NECESSARIS:

Un conte on apareguin tants personatges com alumnes participin. Els personatges estaran dibuixats amb cartolina resistent i plastificats. Aquests personatges, els hem de poder enganxar en *blue-tack* a la pissarra o on es cregui convenient.

REALITZACIÓ:

1. Tots els nens es disposaran en cercle, el mestre explica el conte, anomenant tots els elements que serviran per jugar: animals, objectes, persones, etc. No ha de ser una narració detallada. Només consisteix en explicar el conte per damunt, destacant el paper dels personatges.
2. Un cop s'ha acabat la presentació dels personatges. Cada nen n'hi escull un. Si es vol fer enigmàtica l'estratègia es posen els personatges cap per avall damunt de la taula i cada nen n'escull un sense saber de cert quin és.

3. Quan cada nen en té un a la mà, els pregunta, "*I, tu quin*

Sarto, Montserrat: *Animación a la lectura con nuevas estrategias*. Ediciones SM. Madrid, 200

personatge tens?" Si no n'està molt segur, li explica l'animador.

4. Seguidament, els llegirà el mateix conte que els ha explicat, de forma que s'anomeni el personatge que té el nen, aquest haurà de col·locar-lo tot dient: *"El poso aquí!"*
5. Un cop s'ha acabat la lectura, l'animador qüestiona als nens sobre l'adequada col·locació dels personatges. Si els nens/es pensen que no, els deixa modificar la col·locació fins que sigui la correcta. Per exemple, si en el relat hi ha personatges de major proximitat i en el quadre han quedat distanciats, el nen que els ha col·locat pot modificar la seva situació.
6. A continuació es comenta lo més sensacional del conte, es pot decidir si el proper dia podrem fer una animació d'un altre conte.

TEMPS NECESSARI:

L'animació pot durar sobre uns 30 min. si es veu que el conte és expressiu, els personatges estant ben perfilats i l'atenció del nen no minva.

INTERÈS O DIFICULTAT:

Si el conte té les següents qualitats: àgil, clar, de vocabulari senzill, els personatges són simpàtics i ben dibuixats, el nen seguirà en interès l'estratègia. L'animador ha d'intentar fer diferents tons de veus, ritmes i intensitats.

5. TÍTOL: I LLAVORS VA DIR...

Amb aquesta estratègia es tracta que els nens/es petits puguin recontar un conte que se'ls ha llegit o narrat amb el titella a la mà. És a dir, amb un personatge, objecte o animal animat que tingui un rol en el conte. El titella serà qui parlarà, amb l'ajut del conte.

PARTICIPANTS:

Va dirigida a nens petits que comencen a parlar però ja comprenen un conte.

Pot haver un nombre gran si hi ha personatges per tots i l'animador és capaç de mantenir-los atents. El més difícil, és aconseguir que tots parlin, doncs s'ha d'ajudar als passius o tímids que entrin en el joc, encara que sigui una petita aproximació (gest, monosíl·lab, veu fluixa, etc.). L'animador sempre ha de valorar qualsevol participació per minsa que sigui.

OBJECTIUS:

1. Aconseguir que el nen s'expressi en el seu propi llenguatge.
2. Respectar la seva interpretació del conte.
3. Acostumar-lo a l'ordre de la narració.
4. Que gaudeixi del conte.

MATERIAL O MITJANS NECESSARIS:

Trobar un conte divertit en que entrin molt personatges, però que no suposi perdre el fil de la narració.

Les titelles (personatges humans, animals, objectes, etc.) que formin part del conte. A ser possible, un per cada nen per a que parli un petit moment.

REALITZACIÓ:

L'animador llegirà el conte als nens. Llegirà molt poc a poc i amb bona entonació, interpretant. No ha de ser ni molt llarg, ni molt curt, a la mida dels infants, aquesta mida ens la indicarà el grau d'atenció detectat. Al finalitzar...

1. Se'ls dóna una titella a cadascú, però no seran ells qui parlin, sinó els *personatges* que tenen a la seva mà. Per aclarir les tasques de cadascú, se'ls pregunta "*Quin és el teu?*".
2. Comencen el conte: "*Era un rei...*" I s'estimularà als nens preguntant: "*I, què feia aquest rei? A veure que parli el rei!!*", així seguirà tota la recreació del conte, deixant parlar als personatges que tenen els nens.
3. Quan han acabat el conte se'ls pregunta sobre la seva valoració: què els ha agradat?, què no?, què canviarien?, etc.

TEMPS NECESSARI:

Serà curt perquè essent tan petits no solen aguantar més de mitja hora. També, pot donar-se el cas de que els nens vulguin continuar més estona, la durada estarà en mans dels nens/mestre.

II. EDUCACIÓ PRIMÀRIA

1. TÍTOL: HI SÓN O NO HI SÓN?

Amb aquesta estratègia es pot trobar els personatges principals i els secundaris del llibre que s'ha llegit.

PARTICIPANTS:

Està previst que es realitzarà en alumnes de Primària, de segon i tercer nivell. Poden participar un màxim d'uns vint-i-cinc o trenta nens.

OBJECTIUS:

1. Entendre la lectura.
2. Gaudir amb el que els personatges ens fan viure.
3. Educar la memòria.
4. Fomentar el discerniment del nen.

MATERIAL O MITJANS NECESSARIS:

Pot haver dos formes de realitzar l'animació:

- Donant a cada nen un full amb una llista dels personatges amb els que es jugarà.
- Escrivint aquesta llista a la pissarra.

REALITZACIÓ:

El joc consisteix en presentar una llista amb els personatges reals que s'anomenen al llibre i altres inventats per l'animador.

1. L'animador reparteix el full amb tots els personatges a cadascun dels nois/es. I, els hi dona temps per llegir-lo en silenci.

2. Quan es suposa que els alumnes han assimilat la llista, se'ls demana que marquin en una creu els personatges que apareixen al llibre.
3. Un cop s'ha marcat la llista, cadascú diu en veu alta els personatges que hi són i els que no hi són.
4. Quan tots els participants han donat la seva opinió, per comprovar la veracitat de cada resposta, l'animador demanarà que indiquin en quin passatge del llibre apareix cadascú.
5. Quan queda resolt quins personatges hi són i quins no hi són, finalitza la sessió.

TEMPS NECESSARI:

És probable que la sessió duri aproximadament uns 50 min. La seva duració dependrà de la intervenció dels participants i del contingut, més o menys ric del llibre escollit.

INTERÈS O DIFICULTAT:

L'interès s'aconsegueix despertant la curiositat dels personatges que només apareixen una o dues vegades. La dificultat pot estar en la manca d'hàbits lectors, o en l'actitud poc engrescadora de l'animador, o en una llista de personatges, excessivament llarga.

2. TÍTOL: COM SOM?

Aquesta estratègia tracta de buscar dades exactes del llibre mitjançant l'anàlisi dels personatges. Descobrir com són: com vesteixen, com actuen, com pensen i com senten.

PARTICIPANTS:

Els participants han d'ésser d'uns deu anys d'edat, en endavant. Si solament es fa una part del joc es pot fer amb nois més petits (buscar només l'aspecte físic). El nombre no ha de sobrepassar els vint. Es pot desglossar en dues sessions.

OBJECTIUS:

1. Entendre la lectura.
2. Gaudir amb allò que expressa el llibre.
3. Reflexionar sobre el què es diu.
4. Descobrir els personatges.

MATERIAL O MITJANS NECESSARIS:

La sessió és oral, per tant no és necessita més material que els llibres que han de llegir els nois prèviament. Pot ajudar l'animació una pissarra per escriure els noms dels personatges, segons els vagi comentant l'alumnat.

REALITZACIÓ:

Consisteix en trobar i explicar com són els personatges principals del llibre a través de la indumentària de cadascú, de l'aspecte físic que tenen i dels sentiments que demostren.

1. Per iniciar el diàleg, l'animador formula una pregunta :
“*Quins són els personatges més importants d'aquest llibre?*”

Es consensua en grup, fins acordar quins són els principals.

2. Un cop acordat quins són els principals, es dóna un temps per a que els alumnes diguin com van vestits.
3. Resolt el punt anterior, analitzarem l'aspecte físic i les connotacions expressives que pot transmetre.
4. Finalment s'analitzen els sentiments que es desprenen del text.

L'enriquiment de la posada en comú de les diferents opinions serà un estímul per pròximes lectures.

TEMPS NECESSARI:

Serà de varies sessions, evitant el cansament dels participants.

INTERÈS O DIFICULTAT:

L'interès rau en el descobriment dels personatges, de les seves característiques i sobretot en la identificació dels alumnes en cadascun dels personatges.

3. TÍTOL: DE QUI PARLEM?

Aquesta estratègia pretén esbrinar els personatges a partir del seu esbós descriptiu.

PARTICIPANTS:

Poden ser de diverses edats segons el nivell del llibre escollit. Els participants poden ser sobre uns trenta, si es pot mantenir el silenci i l'atenció.

OBJECTIUS:

1. Comprendre el que s'ha llegit.
2. Donar importància als sentiments i actituds.
3. Exercitar l'atenció.

MATERIAL O MITJANS NECESSARIS:

Es necessiten exemplar del llibre escollit i alguns fulls de cartolina o fitxes comprades per a confeccionar les cartes. En cadascuna d'aquestes fitxes l'animador escriurà un esbós de cada personatge, procurant que sigui expressiu, destacant els sentiments, actituds, en definitiva les qualitats psicològiques. Caldrà fixar l'atenció en vuit o deu personatges i considerar distints aspectes de cadascun, fins aconseguir tantes cartes com nens participin.

S'ha d'escollir a poder ser un conte o novel·la que tingui molts personatges.

REALITZACIÓ:

Preparat el material i llegit prèviament el llibre per tots els alumnes, el procés de l'animació serà el següent:

1. L'animador explica breument l'argument, només per recordar l'obra als participants.

Sarto, Montserrat: *Animación a la lectura con nuevas estrategias*. Ediciones SM. Madrid, 200

2. Es reparteix una carta boca avall, a cada alumne, demanant que no la llegeixi ningú fins que tots tinguin la seva. Quan tots tenen la carta a la mà, cadascú llegeix el contingut i pensa la resposta que ha de donar. Es concedeixen cinc minuts de silenci aproximadament.
3. En aquest moment, l'animador demana al primer alumne que llegeixi la carta, i al finalitzar la lectura de la carta, li pregunta: "*De qui parlem?*". Llavors l'alumne ha de donar la seva opinió. Així un darrera l'altre, fins que tots hagin participat.
4. Quan han intervingut tots, l'animador pregunta, al grup classe, quin personatge és el més atractiu, el més noble, el més generós, el més net, etc. tot desgranant les qualitats/valors del gènere humà.

TEMPS NECESSARI:

Serien varies sessions, si fos el cas de nombre d'alumnes elevat.

INTERÈS O DIFICULTAT:

S'aconseguirà l'interès del noi si s'han escollit bé les qualitats els personatges, tant en els valors positius com negatius. La dificultat pot estar en l'escassa comprensió del llegit i en la desafortunada elecció del llibre.

4. TÍTOL. QUAN I ON?

Aquesta estratègia ens servirà per a que l'alumne interpreti el temps i el lloc en el conte llegit.

PARTICIPANTS:

Els nens i nenes hauran d'haver llegit el llibre. El nombre de participants ha d'ésser entorn els vint-i-cinc.

OBJECTIUS:

- Entendre el que es llegeix.
- Exercitar la memòria.
- Distingir temps i lloc.

MATERIAL O MITJANS NECESSARIS:

És convenient que cada nen disposi d'un llibre per llegir-lo dies abans.

Les "*Preguntes-endevinalles*" seran l'altre material necessari que haurà d'elaborar l'animador. Es preparen tantes targetes com participants, es poden fer fitxes en cartolina i plastificar-les. En cadascuna s'escriu una pregunta presa d'una idea del llibre escollit per a l'animació, pregunta que haurà de fer referència a un temps i a un lloc.

Però, prèviament s'haurà d'haver escollit el llibre que permeti aquest tipus de preguntes (lloc i temps). La grandària de les fitxes es aconsellable que siguin les d'una baralla de cartes.

REALITZACIÓ:

L'animador ha de tenir ben apresada la clau de les preguntes, per actuar encertadament en la sessió. Assegurant això, l'animació pot desenvolupar-se així:

Sarto, Montserrat: *Animación a la lectura con nuevas estrategias*. Ediciones SM. Madrid, 200

1. El primer pas previ, ha estat la lectura del llibre. La lectura ha d'haver estat recent. Si no s'ha pogut llegir un llibre, es pot realitzar l'inici de la sessió en una lectura adient.
2. Reunits els alumnes amb l'animador, aquest resumeix el conte, donar rellevància a les qüestions que vulgui destacar.
3. A continuació l'animador reparteix les targetes, cadascuna amb una pregunta. Es crearà el clima lo més silenciosament possible per a que cada nen pugui llegir amb antelació la seva pregunta i preparar la seva resposta. L'alumne haurà de respondre sense mirar el llibre. Però, cada participant està assabentat de que si no sap la resposta no passa res. Altres nens sabran respondre sense problemes.
4. Al final l'animador fa una recapitulació breu de la sessió, tot analitzant-la.

TEMPS NECESSARI:

Es preferible que no resulti una sessió cansada. Per exemple pot durar aproximadament uns 30-35 min.

INTERÈS O DIFICULTAT:

El joc pot resultar molt animat. Si no és així l'animador ha de reflexionar dels seus possibles errors.

La dificultat pot estar la manca d'hàbits de lectura de l'alumne. En canvi, l'interès va implícit en l'esperit creatiu, el valor del descobriment, la forma de comunicar d'alguna forma el gust per lo escrit.

5. TÍTOL: *ON ESTÀ LA MEVA PARAULA?*

Habituar a l'alumne a la rima i a el món de la poesia ha d'estar una de les prioritats d'un bon animador a la lectura.

PARTICIPANTS:

Poden ser nens a partir de segon cicle de Primària, de 8-9 anys, encara que pot ser útil en edat prèvia si saben llegir. El numero no ha de ser excessiu amb 15-20 nens l'activitat tindrà bon resultat.

OBJECTIUS:

1. Despertar l'interès en la poesia.
2. Educar al nen en la rima.
3. Habituar-lo a recitar.
4. Afavorir la solidaritat en els companys.

MATERIAL O MITJANS NECESSARIS:

Seleccionarem una poesia de quatre estrofes de cinc o sis versos. S'escolliran tantes poesies com participants. Un joc de fitxes de cartolina. A les fitxes s'escriurà una poesia per carta i es suprimirà una paraula d'un vers, ja sigui situada final o al mig. A l'espai buit, per emplenar, es col·locarà: punts suspensius o bé una ratlla. A part, es faran unes cartolines en que en cada una hi haurà la paraula que manca en la cartolina del poema.

REALITZACIÓ:

L'animador reuneix als alumnes en semicercle al seu voltant i els informarà que jugaran a una estratègia de poesia que es titula: "*On està la meva paraula?*". Llavors....

1. Reparteix una carta a cada nen i els concedeix un temps per a que la llegeixin en silenci. Poden llegir-la una, dos, tres

vegades...

2. Quan cada nen ha assimilat la seva poesia, l'animador els hi diu que té un munt de paraules que s'han escapat dels seus versos i que la seva intenció és donar a cada nen la seva paraula, sempre que ells l'escullin.
3. Quan tots els participants tenen la seva paraula, si dos o més han defensat la mateixa, o algú no ha trobat la que va al vers, haurà paraules sobrants. És el moment de decidir de qui són. L'animador no resol res, ha d'esperar a que tots els nens hagin escollit una paraula, sigui correcta o equivocada.
4. Per finalitzar, cada nen llegeix la poesia afegint la paraula que faltava. Llavors, si la paraula està mal ubicada l'animador dirà quina és la correcta i canviarà els cartons, amb la paraula correcta a aquells nens que s'hagin equivocat. També pot suggerir si hi ha algun company que s'atreveix a clarificar on col·locar alguna d'aquestes paraules mal situades.
5. Quan acabi, l'animador pot dir el nom dels poetes corresponents, si en un principi no estaven en l'escrit. Una altra possibilitat per concloure fora fer audició de les gravacions (poden estar fetes pel mateix animador, una altra persona, l'autor, etc.) de les poesies.

TEMPS NECESSARI:

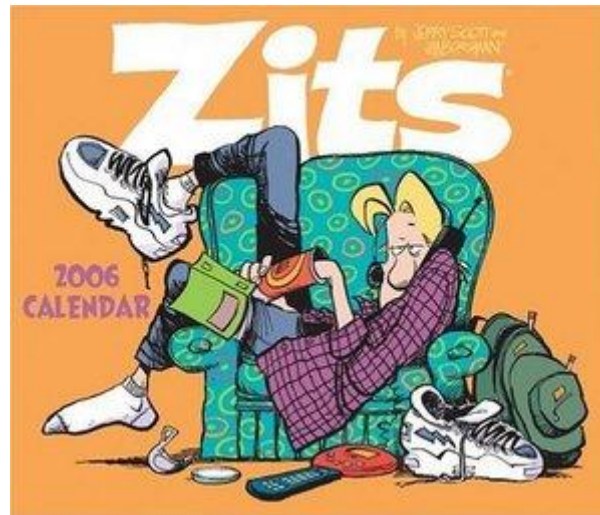
Si no són més de quinze nens pot realitzar-se l'estratègia en 30 minuts aproximadament. Segons el nombre d'alumnes es pot allargar el temps.

INTERÈS O DIFICULTAT:

L'interès es desvetllarà en la seva actitud, si els nens entenen bé la poesia i la seva sensibilitat els porta a l'encert de la seva paraula.

La dificultat pot estar en la poca educació poètica del nen o en el seu limitat hàbit de llegir.

SECUNDÀRIA I BATXILLERAT

Sarto, Montserrat: *Animación a la lectura con nuevas estrategias*. Ediciones SM. Madrid, 200

1. TÍTOL: AQUEST ÉS L'ARGUMENT

Amb aquesta estratègia es tracta de dir quin és l'argument, d'entre varis textos.

PARTICIPANTS:

Aquesta estratègia va orientada a nois i noies majors, especialment pels nois de batxillerat.

El grup pot estar format per 30 nois com a màxim, per optimitzar l'eficàcia de la sessió.

OBJECTIUS:

- Comprendre la lectura.
- Gaudir amb el contingut del llibre.
- Saber distingir l'argument del comentari d'una obra.

MATERIAL O MITJANS NECESSARIS:

Serà necessari: el nombre d'exemplars del llibre escollit, fulls on estigui l'argument de l'obra sintetitzat..

L'animador disposarà de tres models diferents de fulls: model A, model B i model C.

La tàctica serà presentar un dels tres models com la composició més perfecta, aquest serà "*l'argument vertader*". Els demés seran comentaris sense tanta rellevància.

REALITZACIÓ:

1. Donats els fulls, tres models per cada participant. Els alumnes els han de llegir individualment (es concedeixen uns 5 min. per fer lectura interna) i esbrinar quin d'ells respon realment a l'argument.
2. Es demanarà que cadascú faci explícita oralment la seva opinió, i que argumenti el *per què* d'arribar a l'elecció d'aquell text com *el veritable argument*.

3. L'últim pas pot ser analitzar si hi ha algunes carències, en l'argument donat com bo.

TEMPS NECESSARI:

Si els nois no encerten la solució es pot perllongar el joc, però en uns 30 min. aproximadament es sol resoldre.

INTERÈS O DIFICULTAT:

Com es pot observar, l'interès està en el descobriment del resum de l'argument més adequat. La dificultat pot provenir de la manca d'hàbits de lectura dels participants, o del possible desconeixement del llibre.

2. TÍTOL: EL POETA ESTÀ...

Una forma de gaudir amb els sentiments del poeta és descobrir el que s'expressa en la seva poesia, emocionar-se amb el diu... Amb l'estratègia es tracta de saber, *com* està el poeta: trist, alegre, enamorat, nostàlgic, etc.

PARTICIPANTS:

Seràn nois i noies amb la capacitat per a reflexionar, fer una anàlisi dels sentiments de *l'altre* i comprendre un text en profunditat. Aquests nois podrien ser de secundària i de batxillerat. Es pot acordar fer una poesia per cada tres alumnes. Si la tasca es fa individualment en 12 poesies, ja serà prou variat.

OBJECTIUS:

- Despertar l'interès per la poesia.
- Estimular l'anàlisi dels continguts.
- Educar els sentiments.
- Fomentar la col·laboració intel·lectual en lo poètic.

MATERIAL O MITJANS NECESSARIS:

Una bona elecció de poesies en que sigui fàcil descobrir els sentiments del poeta. Fulls per escriure un poema. Si el joc es fa en grup, la mateixa poesia s'imprimirà o escriurà per triplicat. Si és individual es prepararà una poesia en *format carta* per persona. Cartell que expressi els sentiments: alegria, tristesa, amor, ràbia, etc. per orientar els alumnes, encara que aquests tindran la llicència d'afegir els sentiments que descobreixin.

REALITZACIÓ:

1. L'animador reparteix *una carta* a cadascú, on hi ha la poesia, els alumnes que facin grup en tindran una cadascú triplicada. Els alumnes llegiran la poesia en el mateix

Sarto, Montserrat: *Animación a la lectura con nuevas estrategias*. Ediciones SM. Madrid, 200

moment.

2. Un cop els nois tinguin la carta, l'animador els dirà que llegeixin en silenci i que meditin els que es diu. Donarà uns 3 minuts aproximadament per la lectura.
3. Seguidament, els demanarà que un noi llegeixi el títol de la poesia. Quan el participant ho ha llegit, pregunta si els altres tenen la mateixa poesia i agrupa als dos o tres que tenen el mateix títol.
4. Llavors, l'animador treu un cartell amb la llistat que expressa sentiments. I col·loca en un lloc visible per a tots.
5. Demana que en grups de dos o tres, llegeixin entre ells la poesia que els ha tocat , i analitzin el sentiment que per ells expressa el poeta, grupalment. El grup disposarà d'un temps prudencial 10 minuts aproximadament per resoldre la seva tasca.
6. A una indicació de l'animador, es reuneixen de nou tots els alumnes del grup classe. El portaveu de cada grup, llegeix el poema en veu alta , quan ho indica l'animador. Posteriorment a la lectura explica quins sentiments expressa el poeta tot argumentant-ho.
7. Quan ho han fet tots els grups, els alumnes poden opinar si estan o no d'acord en els sentiments descoberts o no... Al finalitzar l'animador pot fer un resum tot remarquant les troballes de cada alumne, sense afegir la seva opinió, sol emfatitzant el que els alumnes han trobat en la cerca.

TEMPS NECESSARI:

Serà d'una sessió d'una hora aproximadament.

INTERÈS O DIFICULTAT:

Estarà en funció de l'educació en l'àmbit poètic de l'alumne, i del Sarto, Montserrat: *Animación a la lectura con nuevas estrategias*. Ediciones SM. Madrid, 200

ritme i dinamisme de l'animador. Així com en l'elecció de les poesies pot ser un factor determinant en l'encert o no de l'activitat.

3. TÍTOL: ENTRE TOTS UN POEMA!

Els alumnes de secundària han d'ésser capaços d'ordenar un poema i amb aquesta estratègia es pretén ajudar-los.

PARTICIPANTS:

Adolescents i joves que estan acabant la secundària o comencen batxillerat. El nombre no ha de passar la trentena.

OBJECTIUS:

- Jugar amb el ritme i la rima.
- Despertar interès per lo poètic.
- Fomentar la col·laboració entre companys.

MATERIAL O MITJANS NECESSARIS:

Unes tires de cartolina per anotar dos versos en cadascuna. Hauran d'escriure's amb retolador de punta gruixuda per a què puguin veure'l bé en grup. La quantitat de poemes està en relació amb el nombre de participants que assisteixin a l'animació. Ha de ser un model de poesia que es pugui fraccionar els versos de dos en dos i fàcil també per a què els nois puguin comprendre-la.

Un altre material a afegir, són unes targetes de la grandària de les targes de visita, en les que s'anotarà el títol del poema. Es faran tantes còpies com persones el vagin a recompondre.

REALITZACIÓ:

L'animador col·locarà damunt d'una taula les cartolines amb tots els versos corresponents als poemes escollits. Després es farà el següent:

1. Repartirà entre els participants les targes amb els títols dels poemes i els informarà que han d'unir-se els que tinguin el mateix poema.
2. Amb tot el material a la mà els grups l'ordenaran, vigilant

Sarto, Montserrat: *Animación a la lectura con nuevas estrategias*. Ediciones SM. Madrid, 200

que els versos estiguin al seu lloc.

Si tots han compost ja el poema, l'animador..

3. El resumeix de nou i dóna pas a què un portaveu de cada grup llegeixi el seu poema en veu alta. Pot estar ben o mal compost. L'animador no dirà res fins que tots els grups hagin llegit. Llavors tenen dos opcions:
 - a) Si disposa de temps demanar que ho esmenin.
 - b) Si el temps és molt just, llegirà ell cada poema i que ho esmenin els grups.

Amb una lectura final de les poesies, ja ordenades, els participants s'adonaran de com ha d'anar el poema.

TEMPS NECESSARI:

Difícil de calcular doncs dependrà del nombre de participants i del sentit poètic que tinguin, però com a molt una hora.

INTERÈS O DIFICULTAT:

Els poemes ben escollits i ben fraccionats poden fer interessant aquest trencaclosques poètic. La dificultat pot estar en la maca d'educació en aquest àmbit literari.

4. TÍTOL: DIC EL QUE PENSO:

Es tracta que cada noi o noia comuniqui als altres la idea que més els hi ha agradat del llibre que han llegit tots, prenen com a punt de referència els sentiments dels personatges. La finalitat és respectar les opinions de cadascú, d'aquí el títol: *Dic el que penso*.

PARTICIPANTS:

Aquesta estratègia va orientada a nois i noies majors, especialment pels nois de batxillerat, o bé secundària. El grup pot estar format per 30 nois com a màxim, per optimitzar l'eficàcia de la sessió.

OBJECTIUS:

- Llegir en profunditat.
- Enriquir la pròpia lectura amb el descobriment que fan els altres.
- Trobar els autèntics valors del llibre.
- Compartir els sentiments.
- Ajudar a la formació de la consciència crítica del lector.

MATERIAL O MITJANS NECESSARIS:

Preparar en cada quartilla un passatge del llibre en el que estigui expressat el/s sentiments d'un personatge.

Es confeccionarà tantes quartilles o passatges com siguin necessaris per a que tots els nois tinguin el mateix text. Es pot anomenar la quartilla que tingui el mateix text: 1-A i 1-B.

Potser interessant en una pissarra, o el seu equivalent, anotar els resultats de cada parella.

REALITZACIÓ:

1. L'animador reuneix als nois i noies en cercle i reparteix a cadascú una quartilla on hi ha representat el sentiment d'un personatge.
2. Els donarà un temps, un minut o dos, per fer lectura en silenci. Com que les quartilles estaran duplicades, al finalitzar la lectura es demana que es reuneixin els que tenen el mateix text.
3. Col·locats ja per parelles, es concedeix un temps per a què els que tenen el mateix text intercanviïn opinions i preparin l'explicació que donaran als demés. Aquest temps, estarà en funció de l'habilitat dels nois: poden ser 5-20 minuts.
4. Finalitzat el temps, l'animador demana a la primera parella que llegeixi en veu alta el seu full i opini sobre el contingut. S'ha de respectar el torn de paraula de cada intervenció.
5. A l'arribar aquest moment l'animador pregunta si han sortit les idees i sentiments que els han agradat més del llibre. Donant peu a un diàleg prou enriquidor.

TEMPS NECESSARI:

Serà aproximadament d'una hora. En funció de l'agilitat intel·lectual dels components del grup.

INTERÈS O DIFICULTAT:

La dificultat pot raure en dos aspectes: la manca de lectura comprensiva o bé la timidesa per expressar els seus sentiments. Pot afavorir l'interès si els nois "juguen" lliurement amb els valors que estan amagats a l'obra. Sobretot si l'animador ha sabut respectar les seves valoracions, sense oposar-se al que pensa cadascú.

5. TÍTOL: JO NO HO ESBORRARIA...

Aquesta estratègia tracta d'introduir el valor de les descripcions als lectors joves.

PARTICIPANTS:

Va dirigida als nois i noies de Secundària que ja són capaços de distingir una descripció bella i necessària o bé especial d'una altra que ens pot aportar poc contingut, valors, etc.

OBJECTIUS:

- Valorar en la novel·la els elements que la enriqueixen.
- Llegir amb profunditat.
- Diferenciar una obra de qualitat d'una altra lleugera.

MATERIAL O MITJANS NECESSARIS:

Quartilles per anotar en cadascuna la descripció escollida per a què el lector faci la valoració de la mateixa. Es prepararà tants fulls com participants, i cada tres fulls tindran la mateixa descripció.

S'escollirà per aquesta estratègia una novel·la que tingui descripcions dignes de ser destacades. Serà necessària una pissarra o equivalent.

També necessitarem exemplars suficients de la novel·la per a que la puguin llegir a temps.

REALITZACIÓ:

El mestre/ explicarà als alumnes la importància que té la descripció en una novel·la. Tot sovint, la dimensió descriptiva aporta al lector elements per comprendre i construir la bellesa global, o bé parcial de l'obra. En molts textos la descripció és directa, en d'altres, està més difuminada.

Amb aquesta estratègia, els nois lectors intentaran valorar les descripcions del llibre que han llegit.

1. Es reparteix a cadascú un full, amb una descripció i se'ls dóna un temps per a pensar i determinar:

a) Si la novel·la tindria el mateix sentit si es suprimís la descripció.

b) Què aporta?: Claredat, bellesa, sentiment, imatge visualitzada, etc.

c) De 1 a 5, quina valoració li dóna l'alumne (ha d'anotar-ho en un full).

Tot aquest procés ha d'ésser individual i en silenci.

2. Quan el mestre/a vegi que tots han complimentat el full, pregunta al primer que llegeixi la seva en veu alta i digui la puntuació que li dóna. El mestre/a anota a la pissarra la primera paraula de la seva descripció i al costat la seva puntuació.

Lavors, demana si hi ha altres nois amb la mateixa descripció i quina puntuació li han donat. I les anota al costat de l'anterior.

Seguidament, fa llegir a un altre noi i fa la mateixa operació i així successivament fins acabar tots.

TEMPS NECESSARI:

El mestre segons el grup aula i les seves habilitat és qui ha de decidir la seva quantitat adequada.

INTERÈS O DIFICULTAT:

Si s'aconsegueix que sigui una animació viva i els lectors responen amb ganes, d'interès no en mancarà.

La dificultat podria raure en la poca voluntat d'esforç, i pobresa lectora de alguns alumnes

FITXA DE LECTURA

1. ASPECTE TÈCNIC

- Autor (en majúscules)
- Títol (en cursiva)
- Editorial
- Lloc i any d'edició
- Col·lecció
- Núm. de pàgines

2. ANÀLISI DEL CONTINGUT

2.1. **Argument:** explicar sintetitzadament el contingut del llibre.

2.2. **Tema:** resumir en una frase el contingut essencial del llibre.

2.3. **Estructura:**

Classifica els capítols del llibre segons els següents apartats:

- Introducció
- Nus
- Desenllaç

2.4. **Lloc:** On està ambientada la novel·la?

2.5. **Temps:** Època en que transcorre l'acció. Duració de l'acció (dia, mes, any,...). Ritme de la novel·la (monòton, lent, ràpid, trepidant...)

2.6. **Personatges:**

2.5.1. Descriu el personatge principal de l'obra: característiques físiques i psíquiques, caràcter, manera de pensar, etc.

2.5.2. Fer una gradació dels personatges segons la seva importància.

2.5.3. Estableix les relacions dels personatges esquemàticament (mapa conceptual, arbre genealògic, etc.)

3. ANÀLISI DE LA FORMA

3.1. Gènere literari

3.1.1. Digues el gènere i el subgènere* del llibre

4.1.2. Indica la temàtica del llibre:

Història	Aventures
Sentimental	Ciència ficció
Fantasia	Misteri
Viatges

VI. Bibliografia:

- Sarto, Montserrat: *Animación a la lectura con nuevas estrategias*. Ediciones SM. Madrid, 200
